

3x3 voor de technologische industrie

Slimme groeiagenda met behoud van financiële stabiliteit

Visie

Wil Nederland op lange termijn de welvaart kunnen vasthouden, dan zullen we de kennisfabriek van onze welvaart – de technologische industrie – moeten koesteren. Nu al is kennis een belangrijke concurrentiefactor en dat belang zal nog verder toenemen; alleen steeds nieuwe slimme innovaties zullen leiden tot winnaars op de wereldmarkt. De Nederlandse technologische industrie heeft daarvoor een uitstekende uitgangspositie. Ondernemers zijn elke dag bezig met het versterken van deze uitgangspositie, maar zij hebben de politiek nodig om uitstekende randvoorwaarden te scheppen voor groei; een krachtige technologische industrie is immers van belang voor iedereen!

Stabiliteit

Nederland maakt zich – voor de vijfde keer in tien jaar – op voor verkiezingen. Het is de hoogste tijd voor langdurige politieke stabiliteit. Wat we nu nodig hebben is een meerderheidsregering die de volle aandacht richt op de verdienkracht van Nederland. De afgelopen jaren hebben laten zien hoe belangrijk een stabiele financiële basis is voor de economie. FME is daarom voorstander van stevige begrotingsdiscipline, waarmee niet alleen het tekort in 2013 tot 3% wordt teruggebracht, maar die ook in de jaren daarna houdbare overheidsfinanciën garandeert.

Internationale focus

Nederland is de afgelopen jaren te veel naar binnen gekeerd. Er was te weinig aandacht voor het gegeven dat we opereren in een wereldwijde markt en daarvan afhankelijk zijn. De technologische industrie, die twee derde van haar omzet uit export behaalt, weet dat als geen ander. Nederland heeft een kleine thuismarkt, matige groeikansen in de EU en is aangewezen op opkomende markten om groei te realiseren. Daarom kiest FME voor een sterk Europa, voor een harde euro en voor een internationale focus – politiek én economisch.

Sterke technologische industrie

De financiële en economische crisis heeft de industrie niet ongemoeid gelaten, maar haar fundament blijft sterk. Dat geldt zeker voor de technologische industrie. De technologische industrie betekent veel voor de verdien capaciteit van Nederland. Zonder productie geen dienstverlening, geen toelevering, geen transport. Het gaat om grenzeloze bedrijven, die wereldwijd actief zijn. Bedrijven die veel aan R&D doen, die constant op zoek zijn naar nieuwe of verbeterde producten, op zoek naar nieuwe mogelijkheden, op zoek naar technologische grenzen. Bovendien levert de technologische industrie met duizend-en-één slimme producten en diensten oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen op gebieden als zorg, klimaat, mobiliteit en veiligheid.

Innovatieve kracht is leidend

De technologische industrie is de meest innovatieve sector. Bijna de helft van alle private investeringen in R&D in Nederland wordt gedaan door de technologische industrie! Samen met de overheid en kennisinstellingen willen bedrijven in de technologische industrie hun sterke positie verder uitbouwen en de economische motor weer volop laten draaien.

De Vereniging FME-CWM is met ruim 2.500 lidbedrijven en 120 aangesloten brancheverenigingen *de* vertegenwoordiger van de Nederlandse technologische industrie. Onze sector is goed voor een omzet van € 87 miljard en een exportwaarde van

€ 55 miljard. De technologische industrie biedt direct aan 410.000 mensen een vaste baan, waar nog een veelvoud aan indirecte banen, veelal in het MKB, bijkomt. Tegen deze achtergrond presenteert FME '3x3' beleidskeuzes die het verdienvermogen van Nederland versterken.

`3x3' voor de technologische industrie

Het bedrijfslevenbeleid onverkort uitvoeren

Een bedrijfslevenbeleid dat dicht bij de behoeften en kansen van ondernemingen staat, dat is wat bedrijven in de technologische industrie nodig hebben. In de afgelopen jaren heeft een ongekeerde bottom-up operatie plaatsgevonden, waarin bedrijfsleven, overheid en kennisinstellingen samen plannen hebben ontwikkeld en opgesteld voor een effectief topsectorenbeleid. Dit 'huiswerk' – te weten de topsectorenagenda's, de innovatiecontracten, de human capital agenda's, het masterplan bèta-techniek en de internationaliseringsoffensieven – is het kompas waarop het economische beleid de komende jaren moet varen. Daarbij hoort een sterk ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.

Deze plannen moeten onverkort worden uitgevoerd. Dat is goed voor de technologische industrie als innovator, exporteur en werkgever. En dus goed voor de verdienkracht van Nederland. Op alle drie terreinen moeten er zelfs drie scheppen bovenop!

1. De technologische industrie als innovator

HOOFDZAAK: WE MOETEN ONS UIT DE RECESSIE INNOVEREN

De Europese ambitie om 3% van het BBP aan R&D te besteden staat onverminderd overeind. Het is essentieel dat de agenda's van de topteams snel worden uitgevoerd. Vraagsturing staat centraal in het topsectorenbeleid; deze benadering blijkt productief en daaraan moeten we vasthouden.

Keuze voor bèta-onderzoek

Wetenschap en de technologische industrie hebben elkaar nodig om tot grote doorbraken te komen. Het topsectorenbeleid is daarop gericht, maar succes is alleen verzekerd als de wetenschappelijke wereld en de politiek daadwerkelijk een keuze maken voor meer focus op bèta-onderzoek. Keuzes voor onderzoek in het topsectorenbeleid zullen dan ook niet alleen worden bepaald door wetenschappelijke excellentie, maar óók door economische impact en private investeringen. De inzet van middelen hiervoor vanuit de verschillende departementen en onderzoeksfinancier NWO moeten onder centrale regie van het Ministerie van EL&I worden gebracht. Hoe minder overlaps, hoe effectiever.

Effectief aanhaken bij Europese projecten

Wetenschap en R&D beperken zich niet tot de nationale grenzen, maar zijn bij uitstek georiënteerd op internationale en Europese excellentie. Om Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen maximaal te laten aansluiten op en te laten profiteren van Europese inspanningen, is het essentieel dat de Nederlandse overheid voorziet in voldoende cofinanciering. Deze kan niet worden gevonden in fiscale arrangementen. De Europese Commissie investeert tot 2020 naar verwachting € 80 miljard in onderzoek en innovatie. De Nederlandse overheid moet als een bok op de haverkist zitten om de mogelijkheden voor de Nederlandse technologische industrie, om aan dit programma deel te nemen, te vergroten.

Topconsortia voor Kennis en Innovatie

Er ligt € 1,8 miljard aan privaat commitment klaar om te investeren in publiek-private samenwerking op het gebied van onderzoek en innovatie in de topsectoren. De Topconsortia voor Kennis en Innovatie (de 'opvolgers' van de technologische topinstituten)

spelen daarbij een prominente rol. Het is zaak dat deze TKI's snel tot stand komen en dat de overheid duidelijkheid geeft over de publieke bijdrage na 2013. De stappen die zijn

gezet om te komen tot een gedegen financiering van onderzoek binnen Topconsortia voor Kennis en Innovatie, door middel van een toeslag op private investeringen, moeten snel worden doorgevoerd.

Daar bovenop:

1. Financiering

Stimuleer institutionele beleggers om te investeren in financiering van de innovatieve technologische industrie. Kies voor continuering van de willekeurige afschrijvingsregeling. Dit is goed voor de liquiditeit van de kapitaalintensieve technologische industrie. De WBSO is voor veel (mkb-)bedrijven in de technologische industrie *de* basis voor financiering van innovatie. Houdt deze regeling integraal in stand en breidt waar mogelijk uit, zoals via verlenging van de eerste schijf en het verhogen van het plafond.

2. Launching customer

Innovatiegericht inkopen moet nu, na jaren van toezeggingen, eindelijk écht van de grond komen. Het nieuwe kabinet moet zich verplichten al in 2013 2,5% van het inkoopvolume van de Rijksoverheid te besteden aan innovatieve duurzame oplossingen. Dit percentage moet in 2015 zijn verdubbeld naar 5%. Inkoopbeleid moet gericht zijn op de kosten van de totale levensduur van producten en diensten.

3. Duurzaamheid

De technologische industrie kan een belangrijke bijdrage leveren aan het behalen van de doelstellingen rond duurzaamheid. Met de ontwikkeling en toepassing van duurzame technologieën kan bovendien de economie worden aangejaagd. Het mes snijdt zo aan twee kanten: investeren in duurzaamheid leidt tot economische groei en zorgt bovendien voor enorme besparingen op de energiekosten van burgers, bedrijven en overheid. De innovatie van duurzame technologieën brengt vaak hoge ontwikkelkosten met zich mee en zulke innovaties moeten ook nog worden vermarkt. Overheid en politiek moeten daarvoor de randvoorwaarden creëren. Zo moet ontwikkeling van duurzame technologie worden ondersteund met gerichte kredietverlening en demonstratieprojecten. De belemmeringen in wet- en regelgeving, zoals rond smart grids, moeten verdwijnen.

2. De technologische industrie als exporteur

HOOFDZAAK: EXPORTBEVORDERING

Concurrentie is goed voor het bedrijfsleven, mits dit op een gelijk speelveld gebeurt. Daarom moet er een einde komen aan strengere regels voor Nederlandse bedrijven dan voor bedrijven uit andere (EU-)landen. Nederlandse bedrijven moeten van vergelijkbare overheidssteuning gebruik kunnen maken als hun concurrenten in andere (EU)-landen; denk aan de ETS-compensatie.

Daar bovenop:

1. Nederlands bedrijfsleven inschakelen bij ontwikkelingssamenwerking

De Nederlandse technologische industrie heeft de kennis en producten die ontwikkelingslanden verder helpen op het pad van economische ontwikkeling. Voor een beperkt aantal landen moet de Nederlandse technologische industrie doelgericht en meerjarig worden ingeschakeld ten behoeve van marktontwikkeling, internationale R&D-samenwerking, handelsbevordering, het aantrekken van kenniswerkers en acquisitie van bedrijven. Dat is effectiever dan het geven van directe financiële steun aan ontwikkelingslanden.

2. Fulltime staatssecretaris

Het volgende kabinet moet weer een fulltime staatssecretaris van buitenlandse handel tellen. Economische diplomatie via het postennet moet worden ingericht op basis van de behoefte en vragen uit het bedrijfsleven. Beschikbaarheid van een excellente exportkredietverzekering blijft belangrijk.

3. Hollandhightech.nl

In nauwe samenwerking met het technologische bedrijfsleven moet worden gewerkt aan de internationale positionering van de Nederlandse industrie als oplosser van mondiale maatschappelijke uitdagingen. Zo moeten alle vakdepartementen de Nederlandse industrie nadrukkelijker ondersteunen bij het positioneren op buitenlandse markten.

3. De technologische industrie als werkgever

HOOFDZAAK: OPHEFFEN TEKORT AAN BÈTA-TECHNICI

Het tekort aan bèta-technici is de grootste dreiging voor het voortbestaan van de technologische industrie in Nederland. Daarom moet het Masterplan Bèta en Technologie onverkort worden uitgevoerd. Dat betekent dat de instroom in technische studies wordt gestimuleerd, bijvoorbeeld door deze studies financieel aantrekkelijk te maken en het instellen van een numerus fixus op studies met weinig arbeidsmarktrelevantie. Verder moet het aantrekken van kenniswerkers eenvoudiger worden en internationale uitwisseling van talent worden gestimuleerd.

Daar bovenop:

1. Modernisering arbeidsmarkt

Naast de in het stabiliteitspakket afgesproken beperking van de ontslagvergoeding moet de WW-duur worden verkort.

2. Meer instroom in technische opleidingen

De behoefte van de arbeidsmarkt moet het belangrijkste criterium worden in het licentiesysteem voor zowel mbo als het hoger onderwijs. Het collegegeld voor studies bèta-techniek in het hoger onderwijs moet verdwijnen.

3. Arbeidsmigratie

In de afgelopen jaren was het beleid sterk gericht op terugdringing van arbeidsmigratie. Voor de, zeer kennisintensieve, technologische industrie is dat problematisch. Bij onvoldoende instroom in techniekopleidingen en dus van technici in onze bedrijven, moet kennis uit het buitenland kunnen worden gehaald. Het volgende kabinet moet daarom een ruimhartig kennismigrantenbeleid voeren, óók op het hoogste mbo-niveau. Een tewerkstellingsvergunning voor tijdelijke projectgerelateerde buitenlandse medewerkers is overbodig. Melding bij het UWV volstaat.

Versterking verdienkracht: innovatie, innovatie en nog eens innovatie

De uitvoering van deze 3x3 voor de technologische industrie leidt zonder twijfel tot meer economische groei, waarmee we de verdienkracht van Nederland versterken.

Vereniging FME-CWM, Boerhaavelaan 40, Postbus 190, 2700 AD Zoetermeer

T (079) 353 11 00
F (079) 353 13 65
E info@fme.nl
I www.fme.nl